

**KADIN
MÜZESİ:
TOPLUMSAL
BELLEK
MERKEZİ
VE KAPSAYICI
MEKAN**

Uluslararası
Kadın
Müzeleri
Konferansı

20-22
Ekim
2016
İstanbul

**WOMEN'S
MUSEUMS:
CENTRE
OF SOCIAL
MEMORY
AND PLACE
OF INCLUSION**

International
Women's
Museums
Conference

20-22
October
2016
Istanbul

Adres / Adress
SALT Galata,
Bankalar Caddesi 11
Karaköy, İstanbul

Organizasyon
Organized by

İstanbul
Bilgi Üniversitesi
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

**KADIN MÜZESİ: TOPLUMSAL BELLEK MERKEZİ VE KAPSAYICI MEKÂN
ULUSLARARASI KADIN MÜZELERİ KONFERANSI
20 – 22 EKİM 2016
İSTANBUL**

Kadın Müzesi:Toplumsal Bellek Merkezi ve Kapsayıcı Mekan - Uluslararası Kadın Müzeleri Konferansı, kadın müzelerinin 21. yüzyılda toplumda değişime yol açan bir aktör olarak oynadığı rolü tartışmak için, İstanbul Kadın Müzesi ve İstanbul Bilgi Üniversitesi, İletişim Fakültesi ortaklığı ile düzenleniyor.

BU KONFERANSI NEDEN ORGANİZE EDİYORUZ?

Kadın Müzesi:Toplumsal Bellek Merkezi ve Kapsayıcı Mekan - Uluslararası Kadın Müzeleri Konferansı, kadın müzelerinin toplumsal değişimde oynadığı rolü, toplumsal bellek ve kapsayıcı kültür çalışmalarına kavramsal yaklaşımlarını, aşağıdaki başlıklar çerçevesinde tartışmayı amaçlıyor:

- Kadın müzelerinin toplumsal bellek ve farkındalık araştırmaları ve sergileme konseptleri
- Kadın müzelerinin toplumsal çeşitliliği yansıtan toplumsal bellek sürecini, sürekli yeniden inşa etme konseptleri
- Kadın müzelerindeki “kapsayıcı müze” olma hedeflerinin tanımları
- “Kapsayıcı” platform işlevini gerçekleştirirken, kadın müzelerinin işbirliği yaptıkları toplumsal aktörler
- Kadın müzelerinin, tartışma ve toplumsal katılım platformu olma hedeflerini gerçekleştirme stratejileri
- Kadın müzelerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı demokratik toplum diyalogu platformu konseptleri

UNUTMA, HATIRLAMA VE ÇEŞİTLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİDE KADIN MÜZELERİNİN ROLÜ NEDİR?

Kapsayıcılık

Kapsayıcılık, kültürel çeşitliliği güçlendirir, kültürel çeşitlilik ise toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten demokratik toplumun ön koşuludur. Toplumsal özgürleştirici çalışma konseptleriyle, kadın müzeleri alternatifler sunarak resmî tarihi, kültürü, sanatı ve gündelik yaşam algısını yeniden şekillendirdiler. Toplumu yansıtmadaki farklı yorumlarıyla, toplumlarının üyeleri arasında olduğu kadar, aynı toplumun kadınları arasında da çeşitliliği kabul etmedeki hassaslığın gelişmesine ve aktif iletişime destek oldular.

Düzeltilici müdahaleler

Bellek ve tarih eşanlımlı değildir. Bellek, yaşamın içinde ve unutma ile hatırlama arasındaki diyaloglara bağlı olarak gelişen bir yapılanma sürecidir. Müzeler, bellek oluşturan aile albümleridir, fakat bu albümlerde çoğunlukla etnik ve kültürel çeşitlilik eksikliği ve toplumsal cinsiyet yanlılığı vardır.

Alternatifler üreten bir muhalefet mekanı olan kadın müzeleri, toplumsal cinsiyetler arasında ve toplumu oluşturan kültür gruplarının karşılıklı takdir ve saygı zemininde iletişim kurabilmeleri için, eleştirel çalışma konseptleriyle geleneksel müzeleri esinlendirerek, düzeltici müdahalelerde bulundular.

ANA DESTEKÇİ
MAIN SUPPORTER

AÇIK
TOPLUM
VAKFI

SALT GALATA EV SAHİPLİĞİNDE
HOSTED BY SALT GALATA

SALT

GLOBAL FUND FOR
WOMEN
Champions for Equality.

İKİKV
İSTANBUL
KADIN KÜLTÜR
VAKFI

SWEDEN

ROSA
LUXEMBURG
FOUNDATION

avusturya kültür ofisi™

ISTITUTO
Italiano
di CULTURA

INSTITUT
FRANÇAIS
ISTANBUL

KADIN MÜZESİ: TOPLUMSAL BELLEK MERKEZİ VE KAPSAYICI MEKAN

Uluslararası Kadın Müzeleri Konferansı 20-22 Ekim 2016 İstanbul

WOMEN'S MUSEUMS: CENTRE OF SOCIAL MEMORY AND PLACE OF INCLUSION

International Women's Museums Conference 20-22 October 2016 İstanbul

Adres / Address
SALT Galata,
Bankalar Caddesi 11
Karaköy, İstanbul

Organizasyon
Organized by

İSTANBUL
KADIN
MÜZESİ

İstanbul Bilgi Üniversitesi
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

KADIN MÜZELERİ SOSYO KÜLTÜRÜ NASIL ETKİLEDİ?

Alternatif muhalefet

Kadın müzeleri ortaya çıkıncaya kadar, müzeler otoritesi tartışılmayan elit kültür kurumlarıydı. Yürekli, sebatlı ve yaratıcı kadınlar, tarihte kadınları aktif özne olarak sunan "Herstory" konseptini, özel girişimleriyle kurdukları müzelerinde genellikle gönüllü çalışarak ve çok küçük bütçelerle uyguladılar. Geleneksel müzelerin yanında ve bu müzelerdeki eksikliklere ayna tutan, alternatif müzeler oluşturdular.

Tarihe ve şimdiye farklı bakış

Başlangıçta yerel ve ulusal kültür yönetimlerinin ve geleneksel müzelerin, kadın müzelerini ciddiye almamalarına ve göz ardı etmelerine rağmen, kadın müzelerinin kısa tarihi, bu müzelerin tarihe ve şimdiki zamana bakışta; bir çok başka kadına da geniş ufuklar açtığı örnekleriyle dolu. Bu müzelerde, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, çeşitlilik, çevre sorunları, savaş ve barış gibi konular tartışılırken yeni bir dil ve toplumsal cinsiyeti gözardı etmeyen bir tarih anlayışı geliştirildi ve geliştirilmeye devam ediliyor.

Değişimde itici güç

Uluslararası Müzeler Konseyi'nin (ICOM), 2008 yılındaki Uluslararası Müzeler Günü teması "Müzeler: Toplumsal Değişim ve Gelişimin Aktörleri" olarak dile getirilmişti. 2013 yılının teması ise "Müze (bellek + yaratıcılık = sosyal değişim)" olmuştu. Müzeler ve toplum arasındaki bağlantıların önemine ve müzelerin sorumluluğuna işaret eden bu motto, gündemde kalmaya devam ediyor. Bu nedenle resmî tarihe eleştirel bakışlarıyla ve alternatifler modeller sunmalarıyla, kadın müzelerinin sosyo kültüre etkileri daha dikkatle incelenmeye değer bir konu olarak önemini koruyor.

Zenginleştirici tartışmalar

Feminist kadın çalışmalarının ve feminist tarih araştırmalarının, kadın bakış açısıyla tarihi yeniden şekillendirmesi, kadın müzelerine giden yolu açtı. Kadınların tarihini görünmez yapan, kadına müzede bakılacak obje olarak pasif yer veren geleneksel müzecilik anlayışına karşı alternatifler üreten kadınların, müzelerde kadınları görünür kılma çalışmaları 1980'lerde başladı. 1981 yılında Bonn'da açılan Frauenmuseum, "kadın müzesi" tanımını dünyada ilk kez kullanan müze oldu.

2016 itibarıyla etnoloji, arkeoloji, tarih, siyaset, sanat, barış, spor ve daha birçok farklı konuya odaklı çalışan tüm kıtalara yayılmış 70'den fazla kadın müzesi bulunmaktadır. Kadın müzeleri, bünyelerinde yürüttükleri araştırmalarıyla ve yorumlarıyla geçmiş ve şimdi arasındaki ilişkiye işaret ederken, siyasal, ekonomik ve kültürel faktörlerin kadınların günlük yaşamları üzerindeki etkilerini vurguluyorlar, toplumu bilinçlendiriyorlar, hafızayı şekillendiriyorlar, kadınlara ve genç kızlara rol modelleri öneriyorlar, kadın tarihini gündemde tutuyorlar, günümüz kadın yaşamını görünür kılıyorlar ve toplumsal cinsiyet eşitliği tartışmalarını müzelere taşıyorlar.

ANA DESTEKÇİ
MAIN SUPPORTER

AÇIK
TOPLUM
VAKFI

SALT GALATA EV SAHİPLİĞİNDE
HOSTED BY SALT GALATA

SALT

GLOBAL FUND FOR
WOMEN
Champions for Equality.

İKİKV
İSTANBUL
KADIN KÜLTÜR
VAKFI

SWEDEN

ROSA
LUXEMBURG
FOUNDATION

avusturya kültür ofisi™

ISTITUTO
Italiano
di CULTURA

INSTITUT
FRANÇAIS
ISTANBUL

KADIN MÜZESİ: TOPLUMSAL BELLEK MERKEZİ VE KAPSAYICI MEKAN

Uluslararası Kadın Müzeleri Konferansı
20-22 Ekim 2016
İstanbul

WOMEN'S MUSEUMS: CENTRE OF SOCIAL MEMORY AND PLACE OF INCLUSION

International Women's Museums Conference
20-22 October 2016
Istanbul

Adres / Address
SALT Galata,
Bankalar Caddesi 11
Karaköy, İstanbul

Organizasyon
Organized by

İstanbul Bilgi Üniversitesi
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

Düşünce ve eylem alanı

Alternatif üreten bir muhalefet mekanı olarak ortaya çıkan kadın müzeleri, sundukları yeni bakış açılarıyla, geleneksel müzelerin toplum, tarih, kültür algısını ve neyin “sergilenmeye değer” olduğu konusundaki anlayışlarını dönüştürmeye zorlarken, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı demokratik bir toplum için de düşünce ve eylem alanı oluşturuyorlar.

Kadın müzeleri 1980'li yılların başında geleneksel müzelerde kadınların temsili konusuna alternatif modeller üreterek çalışmalarına başladılar. Günümüzde ise artık "güç", "siyaset", "ekonomi", "hatırlama kültürü", "kimlik", "çeşitlilik", "kapsayıcılık"¹ gibi kadın yaşamlarının önemli faktörlerini tartışıyorlar.

Toplumsal bellek, yaşamla bağlantı halinde ve devamlı oluş içinde olan bir süreçtir, sürekli yeniden yaratılması gereklidir. Kapsayıcı prensiplerle çalışan kadın müzeleri, kadın tarihini yeniden yazarlarken, farklı kültürel, etnik ve dini kökenden, farklı toplumsal katmanlardan, cinsel kimliklerden kadınların katkılarını görünür kılıyorlar, toplumun ve toplumsal değişikliklerin yansıdığı bir mekan oluyorlar. Daha önce kadın tarihinde / hafızasında dışlananlara temsil ve katılım fırsatı sunacak konseptler geliştiriyorlar, kültürel kapsayıcı kurumlar olarak çalışıyorlar.

İSTANBUL'DAKİ KONFERANSIN KADIN MÜZELERİ AÇISINDAN ÖZEL ANLAMI NEDİR?

Bugüne kadar kadın müzeleri bir çok kez buluştular. Bu buluşmalarda ve kongrelerde, ağırlıklı olarak kadın müzelerinin örgütsel sorunları ele alındı. İstanbul'daki konferansta tartışılması öngörülen içerik, dünya kadın müzeleri gündeminde ilk kez tartışılacak.² Halbuki bir çok kadın müzesi yıllardır farklı alanlarda kapsayıcı konseptli içerikler geliştiriyorlar, hatta bazı müzeler kapsayıcı müze olma prensibi ile kuruldu. İlk kadın müzesinin ortaya çıkışından sonra aradan geçen 40 yılda edinilen deneyimler ışığında, kadın müzelerinin

¹ “kapsayıcı” terimini [ICOM Cultural Diversity Charter](#) (2010); [UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity](#) (2001) belgelerinde ifade edilen kapsamda kullanıyoruz. Kapsayıcı müze, toplumun dışlanan birey ya da topluluklarını kültürel temsile dahil eder, görmezden gelinenlerin kültürel katılımına ve görünürlüğüne olanak sağlar.

² Dünya kadın müzeleri iletişim ağı *The International Association of Women's Museums* (IAWM) 2012 yılında kuruldu. Her iki yılda bir farklı bir ülkedeki kadın müzesinin ev sahipliğinde yapılan toplantılar, kadın müzelerinin toplumda gördüğü kabul, uluslararası kadın müzeleri toplantılarının düzenlenmesi, kadın müzeleri arasındaki işbirliğinin yoğunlaştırılması, *International Council of Museums* (ICOM) bünyesinde kadın müzeleri seksiyonu oluşturulması çalışmaları gibi, kadın müzelerinin kurumsal yönleriyle ilgili gündem maddelerini içerir. IAWM'ın düzenlediği toplantılar haricinde 2010 yılında Viyana'da Gesellschaft für Kulturanalytik'in düzenlediği “Frauen:Museum, Zwischen Sammlungsstrategie und Soziale Plattform” (Kadın:Müze, Koleksiyon Stratejisi ve Sosyal Platform dengesi) toplantısında sanatçılar, kültür yöneticileri ve akademisyenler kültür politikalarının geleceği bağlamında kadın müzelerinin işlevlerini tartıştılar.

ANA DESTEKÇİ
MAIN SUPPORTER

AÇIK TOPLUM
VAKFI

SALT GALATA EV SAHİPLİĞİNDE
HOSTED BY SALT GALATA

SALT

GLOBAL FUND FOR
WOMEN
Champions for Equality.

İKİKV
İSTANBUL
KADIN KÜLTÜR
VAKFI

SWEDEN

ROSA
LUXEMBURG
FOUNDATION

avusturya kültür ofisi™

ISTITUTO
Italiano
di CULTURA

INSTITUT
FRANÇAIS
ISTANBUL

KADIN MÜZESİ: TOPLUMSAL BELLEK MERKEZİ VE KAPSAYICI MEKAN

Uluslararası Kadın Müzeleri Konferansı
20-22 Ekim 2016
İstanbul

WOMEN'S MUSEUMS: CENTRE OF SOCIAL MEMORY AND PLACE OF INCLUSION

International Women's Museums Conference
20-22 October 2016
Istanbul

Adres / Address
SALT Galata,
Bankalar Caddesi 11
Karaköy, İstanbul

Organizasyon
Organized by

İstanbul Bilgi Üniversitesi
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

kapsayıcı toplum konseptine katkılarını, uluslararası bir konferans çerçevesinde inceleme ve tartışma zamanının geldiğini düşünüyoruz.

KONFERANSTA NELER YAPILACAK?

- Dünyanın farklı ülkelerinden kadın müzeleri bir araya gelecekler ve çalışma hedefi ve organizasyon prensibi "sosyal bellek" ve "kapsayıcılık" olan kadın müzelerinde hangi somut projelerle hayata geçirildiğini tartışılacak;
- Kadın müzelerinin kendi toplumlarındaki farklı kültürleri veya kültürel kimlikleri sunma deneyimleri paylaşılacak;
- Tarih, sanat, toplumsal cinsiyet, toplumu yansıtırma konularının teorik, eleştirel ve uygulama alanları için platform oluşturulacak;
- Hatırlama kültürü, çeşitlilik, kapsayıcılık prensibi ile çalışan kadın müzeleri arasında iletişim sağlanacak;
- Kapsayıcı konseptle çalışan kadın müzeleri temsilcileri, müze ve toplumsal cinsiyet konusunda çalışan akademisyenler, küratörler, sanatçılar ve müze profesyonelleri bir araya gelecekler. Ortak ilgi alanı bazında ilişkiler ağı için ortam yaratılacak.

KONFERANS NEDEN KESİŞİMSELLİK KONULU BİR TARTIŞMA İLE BAŞLIYOR?

Kesişimsellik teorisi sosyal kimliklerin çoğul boyutları arasındaki ilişkiye dikkat çekiyor. Sosyal kimliklerin çoğulluğunu kadın müzesi fikri ile tekrar düşünmek, kadın müzelerinde hangi "unutmalar"ın mümkün olabileceğini birlikte görme fırsatı yaratacak. Çünkü "Kadın Müzesi" sıfatını taşımak, bir müzeyi doğrudan kapsayıcı müze yapmıyor. Kadın müzeleri arasında resmî tarih anlayışıyla çalışan, ya da olduğu ülkedeki farklı kadınlık deneyimlerini yansıtmayan kadın müzesi örnekleri de bulunuyor.

Açılış panelindeki tartışma, her kadın müzesinin kendi müze tasavvurunu yeniden düşünmesine neden olabilecek. Kadın müzelerinin kendi ortaya çıkış nedenlerine yol açan taraflılık ya da görmezden gelme hallerinden, kadın müzelerinde nasıl kaçınılabileceğine ışık tutacak. Farklı kadınlık deneyimlerini temsilde uygulanabilecek konseptlerin ve toplumsal belleğe kapsayıcı yaklaşımın genel çerçevesini oluşturmamıza yardım edecek.

Konferans Blog'u: <https://dl.dropboxusercontent.com/u/176141/booklet-inklusion.pdf>

Program kitaplığı: <https://inklusionvekadınmuzeleri.wordpress.com/>

Konsept: Meral Akkent, İstanbul Kadın Müzesi

Konferans hakkında daha geniş bilgi için: bilgi.ikm@gmail.com

ANA DESTEKÇİ
MAIN SUPPORTER

AÇIK TOPLUM
VAKFI

SALT GALATA EV SAHİPLİĞİNDE
HOSTED BY SALT GALATA

SALT

GLOBAL FUND FOR
WOMEN
Champions for Equality.

İKİKV
İSTANBUL
KADIN KÜLTÜR
VAKFI

SWEDEN

ROSA
LUXEMBURG
FOUNDATION

avusturya kültür ofisi™

ISTITUTO
Italiano
di CULTURA

INSTITUT
FRANÇAIS
ISTANBUL